

ความหมาย หุกุ่ม และความประเสริฐของการละหมาด

﴿معنى الصلاة وحكمها وفضلها﴾

[ไทย – Thai – تايلاندي]

มุหัมมัด บิน อิบรอฮีม อัตตุวัยญีรีย

แปลโดย : ดานียา เจะสนิ

ผู้ตรวจทาน : ซุฟอัม อุษมาน

ที่มา : หนังสือมุกตะศ็อร อัลฟิกฮิล อิสลามีย์

2010 - 1431

islamhouse.com

﴿معنى الصلاة وحكمها وفضلها﴾

« باللغة التايلاندية »

الشيخ محمد بن إبراهيم التويجري

ترجمة: دانيال جيء سنريك

مراجعة: صافي عثمان

المصدر: كتاب مختصر الفقه الإسلامي

2010 - 1431

islamhouse.com

1. ความหมายและหุก่มของการละหมาด

การละหมาดเป็นองค์ประกอบของอิสลามที่สำคัญที่สุดรองจากการกล่าวชะฮาดะฮ์ และเป็นข้อบังคับสำหรับบรรดามุสลิมละมุสลิมะฮ์ทุกคน ในทุกสถานการณ์ ไม่ว่าจะอยู่ในภาวะที่ปลอดภัยหรือหวาดกลัว จะอยู่ในภาวะที่ร่างกายสมบูรณ์หรือเจ็บป่วย จะอยู่ในภาวะที่อยู่กับบ้านหรือเดินทางไกล ซึ่งในแต่ละสถานการณ์ดังกล่าวการละหมาดจะมีรูปแบบที่แตกต่างออกไป ที่เหมาะสมกับสถานการณ์ทั้งในด้านอิริยาบถและจำนวนร็อกอะฮ์

การละหมาด หมายถึง อิบาตะฮ์ที่มีคำกล่าวและการปฏิบัติลักษณะเฉพาะซึ่งขึ้นต้นด้วยการตักบีร์และสิ้นสุดลงด้วยการให้สลาม

หิกมะฮ์(เคล็ดลับ)ที่ได้บัญญัติการละหมาด

1. การละหมาดเป็นเสมือนแสงสว่าง ดังนั้นฉันใดที่แสงสว่างทำหน้าที่นำพาซึ่งทางสว่างแก่มนุษย์ ก็เช่นเดียวกันกับการละหมาดที่ทำหน้าที่นำพามนุษย์ไปสู่ทางนำที่ถูกต้อง ป้องกันอบายมุข ห้ามปรามความชั่วร้ายและสิ่งไม่พึงปรารถนาต่างๆ
2. การละหมาดเป็นเสมือนตัวเชื่อมระหว่างบ่าวคนหนึ่งกับพระเจ้าของเขา เป็นเสาหลักของศาสนา ซึ่งมุสลิมคนหนึ่งจะได้สัมผัสกับรสชาติที่แท้จริงในการเข้าหาพระเจ้าของเขาในขณะที่เขาละหมาด ดังนั้นสายตาของเขาจะไม่หลุกหลิก หัวใจสงบนิ่ง จิตใจผ่องแผ้ว เขาจึงบรรลุถึงสิ่งปรารถนาที่แท้จริง และด้วยการละหมาดอีกเช่นกันที่เขาสามารถผ่อนคลายจากความเหนื่อยล้าและความลำบากจากทางโลก
3. การละหมาดมีทั้งลักษณะภายนอกที่เป็นรูปธรรม กล่าวคือทุกอิริยาบถที่เกี่ยวข้องกับร่างกาย เช่น การยืน การนั่ง การรูกู การสุญูด ตลอดจนคำกล่าวและการกระทำต่างๆ และมีลักษณะภายในที่เป็นนามธรรมกล่าวคือสิ่งที่เกี่ยวข้องกับจิตใจ ซึ่งเกิดความรู้สึกยอมรับและยกย่องความยิ่งใหญ่ของอัลลอฮ์ ความรู้สึกเกรงกลัว ความรู้สึกรักและภักดี ความรู้สึกสรรเสริญและซึ่งในความกรุณาของอัลลอฮ์ ความอ่อนน้อมถ่อมตนของบ่าวต่อพระเจ้าของเขา ซึ่งลักษณะภายนอกนั้นจะเพิ่มพูนได้ด้วยการตามแนวปฏิบัติที่มาจากท่านนบี(คือลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม)ในการละหมาด ส่วนลักษณะภายในจะเพิ่มพูนได้ด้วยการเพิ่มเตฮ์ดีด เพิ่มอิหม่าน เพิ่มการอิคลาศและการศุฮู
4. การละหมาดมีทั้งส่วนที่มาจากร่างกายและส่วนที่มาจากจิตใจ สำหรับส่วนที่มาจากร่างกายนั้น เช่นการยืน การรูกู การสุญูดและการอ่านอัลกุรอาน ส่วนที่มาจากจิตใจ เช่นการรู้สึกยกย่องความยิ่งใหญ่ของอัลลอฮ์ การรู้สึกเกรงกลัว การรู้สึกสรรเสริญ การร้องขอ

การขอภัยโทษจากอัลลอฮ์ การยกย่องอัลลอฮ์และการกล่าวเศาะละวาตและสลามต่อท่านนบี(ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม) รวมถึงบรรดาครอบครัวของท่านและบรรดาบ่าวของอัลลอฮ์ที่เป็นกัลยาณชนทั้งหลาย

5. อัลลอฮ์ได้บัญญัติให้แก่มุสลิมทุกคนหลังจากกล่าวสองชะฮาดะฮ์แล้ว ให้ใช้ชีวิตข้องเกี่ยวกับสี่ประการ(การละหมาด การจ่ายซะกาต การถือศีลอด การทำหัจญ์) ซึ่งทั้งหมดนี้ถือเป็นองค์ประกอบของอิสลาม และองค์ประกอบในแต่ละประการนั้นมีการฝึกฝนมนุษย์เพื่อให้คุ้นเคยกับการปฏิบัติตามคำสั่งของอัลลอฮ์ ซึ่งอาจเป็นด้วยชีวิต ด้วยทรัพย์สิน ด้วยอารมณ์ชอบ ด้วยจิตได้สำนึก และเพื่อการใช้ชีวิตทั้งชีวิตให้สอดคล้องกับคำสั่งของอัลลอฮ์ และเราะฮ์สุลของพระองค์ และให้สอดคล้องกับสิ่งที่อัลลอฮ์และเราะฮ์สุลของพระองค์รักและพอใจ มิใช่ตามอารมณ์ใฝ่ต่ำของตัวเอง
6. เมื่อมุสลิมคนหนึ่งอยู่ในการละหมาด อวัยวะทุกส่วนของร่างกายของเขาต้องน้อมปฏิบัติตามคำสั่งของอัลลอฮ์ ทั้งนี้เพื่อฝึกฝนตัวเขาให้อยู่ในความภักดี และน้อมปฏิบัติตามคำสั่งของอัลลอฮ์ในการใช้ชีวิตของเขาทุกๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านจริยธรรม ด้านการคบค้าสมาคม ด้านอาหารการกิน ด้านเครื่องนุ่มห่ม และเขายังคงปฏิบัติอย่างนี้ จนในที่สุดเขาก็จะเป็นผู้ที่ภักดีต่อพระเจ้าของเขาอยู่ตลอดทั้งในและนอกการละหมาด
7. การละหมาดเป็นสิ่งยับยั้งจากการกระทำที่ไม่ดีทั้งหลาย และยังเป็นเหตุในการลบล้างความผิดทั้งปวง

มีรายงานจากท่านอับู สุร็อยเราะฮ์(เราะฮ์ฎิยัลลอฮุอันฮุ)ว่าท่านได้ยินท่านเราะฮ์สุลุลลอฮ์(ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม) กล่าวว่า

«أَرَأَيْتُمْ لَوْ أَنَّ نَهْرًا بِبَابِ أَحَدِكُمْ يَغْتَسِلُ مِنْهُ كُلَّ يَوْمٍ خَمْسَ مَرَّاتٍ هَلْ يَبْقَى مِنْ دَرَنِهِ شَيْءٌ؟» قَالَ: لَا يَبْقَى مِنْ دَرَنِهِ شَيْءٌ. قَالَ: «فَذَلِكَ مِثْلَ الصَّلَوَاتِ الْخَمْسِ، يَمْحُو اللَّهُ بِهِنَّ الْخَطَايَا».

ความว่า “พวกท่านจะเห็นว่าอย่างไร หากมีลำธารไหลผ่านประตูหน้าบ้านคนใดคนหนึ่ง ในหมู่พวกท่าน ซึ่งเขาได้ลงอาบน้ำในลำธารดังกล่าวทุกๆ วัน วันละห้าครั้ง แล้วจะเหลือขี้โคลตติคอยู่บนร่างกายเขากี่หรือ?” บรรดาเศาะหาบะฮ์ได้กล่าวว่า ไม่แน่นอนย่อมไม่เหลือขี้โคลตติคอยู่บนร่างกายเขาแน่นอน แล้วท่าน (ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม) ก็กล่าวต่อไปว่า “เชกเช่นลำธารนั้นแหละคือการเปรียบละหมาดห้าเวลา ที่อัลลอฮ์ได้ใช้มันลบล้างความผิดทั้งปวง” (มุตตะพะกุน อะลัยฮุ โดยมีบันทึกในอัลบุคอรียะ เลขที่ : 528 และมุสลิม เลขที่: 667 ซึ่งสำนวนนี้เป็นของมุสลิม)

ความมั่งคั่งของจิตใจ

เมื่อมีความมั่งคั่งเกิดขึ้นในจิตใจของคนคนหนึ่งแล้ว ก็จะทำให้อวัยวะทุกส่วนของร่างกาย เขามีความมั่งคั่งไปด้วย ซึ่งการสร้าง ความมั่งคั่งให้กับจิตใจนั้น มีอยู่สองทางด้วยกันคือ

1. การให้ความสำคัญและทำในสิ่งที่อัลลอฮฺชอบเป็นอันดับแรก และทำก่อนสิ่งที่ตัวเองชอบ
2. การมีความรู้สึกเชิดชูในคำสั่งและข้อห้าม นั่นก็คือชะรีอะฮฺ ทั้งนี้ความรู้สึกดังกล่าวนี้จะเกิดขึ้น หลังจากที่มีความรู้สึกเชิดชูต่อผู้ให้คำสั่ง อีกทั้งผู้กำหนดข้อห้าม นั่นก็คืออัลลอฮฺ อัซซะวะญัลละ ดังนั้นหากมนุษย์คนหนึ่งทำตามคำสั่งอย่างหนึ่ง เพื่อให้มนุษย์ด้วยกันดู และชื่นชม เพียงเพราะต้องการให้พวกเขายกย่องและให้เกียรติ และบางคนอาจหลีกเลี่ยง จากข้อห้ามอย่างหนึ่ง เพียงเพราะกลัวมนุษย์ไม่ยกย่องหรือกลัวโทษทัณฑ์บนโลกนี้ ที่อัลลอฮฺกำหนดไว้สำหรับผู้กระทำในข้อห้าม เช่นโทษอัลหุดูด ถือว่าการกระทำและการงดเว้นของเขามีได้ออกมาจากความรู้สึกเชิดชูในคำสั่งและข้อห้าม และได้มาจาก ความรู้สึกเชิดชูต่อผู้สั่ง อีกทั้งผู้กำหนดข้อห้ามอีกด้วย

สิ่งบ่งบอกถึงการเชิดชูในข้อคำสั่งทุกอย่างของอัลลอฮฺ

การที่ป่าวคนหนึ่งรักษาไว้ซึ่งเวลาและขอบเขตของการทำตามข้อคำสั่งหนึ่งๆ ด้วยการทำให้องค์ประกอบ ข้อบังคับและข้อส่งเสริมต่างๆ ของข้อคำสั่งนั้นๆ ครบสมบูรณ์ รับผิดชอบต่อปฏิบัติตามและ ทำด้วยความอุ่งใจเมื่อข้อคำสั่งนั้นเป็นสิ่งวาญิบ และรู้สึกเสียใจหากละเลยข้อคำสั่งนั้นไป เช่นผู้ที่ ละเลยการละหมาดมาอะฮฺและอื่นๆ รวมทั้งรู้สึกโกรธหากมีการละเมิดข้อห้ามของอัลลอฮฺและ รู้สึกเสียใจเมื่อมีการทยศต่อพระองค์ รู้สึกดีใจเมื่อมีการภักดีต่อพระองค์ ไม่สบายใจเมื่อมีการ ปฏิบัติในข้อผ่อนปรน ไม่มีนิสัยที่ซอบหาเหตุผลต่างๆ ของหุก่มทั้งหลาย ซึ่งหากหุก่มใดปรากฏให้ เขารู้ถึงเหตุผล ก็ให้ถือเป็นสิ่งที่ทำให้เพิ่มความรู้สึกภักดีและเพิ่มความมุ่งมั่นที่จะทำมัน

ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อคำสั่งตามบทบัญญัติ

ข้อคำสั่งของอัลลอฮฺ อัซซะวะญัลละ นั้นมีอยู่สองประเภท

1. ข้อคำสั่งซึ่งเป็นที่ซอบแห่งอารมณฺ์ เช่น ข้อคำสั่งให้กินในสิ่งที่ดี ให้แต่งงานกับผู้หญิงที่ชอบ ได้ถึงสี่คน และข้อคำสั่งให้ล่าสัตว์ทั้งสัตว์บกและสัตว์น้ำ และอื่นๆ
2. ข้อคำสั่งซึ่งเป็นที่มิซอบแห่งอารมณฺ์ ซึ่งแบ่งออกเป็นสองประเภทด้วยกันคือ
 - 1- ข้อคำสั่งที่ถือว่าเป็นภาระเบาไม่ต้องใช้ความพยายามมากเช่น ข้อคำสั่งให้ขอ ดูอาห์ ให้ซิกิร ให้มีมารยาท ให้ทำในสิ่งที่น่าส่งเสริม ให้ละหมาดให้อ่าน อัลกุรอาน และอื่นๆ
 - 2- ข้อคำสั่งที่ถือว่าเป็นภาระหนัก ต้องใช้ความพยายามมากเช่น ข้อคำสั่งให้ ดะอฺวะฮฺ (เชิญชวน) มนุษย์ไปสู่อัลลอฮฺ ให้รณรงค์ในการทำ ความดี ให้ห้ามปรามต่อการทำความชั่ว และให้ทำการญิฮาดในหนทางของอัลลอฮฺ

ระดับของอิหม่าน(ความศรัทธา)นั้นจะเพิ่มขึ้นด้วยการปฏิบัติตามข้อคำสั่ง ทั้งที่เป็นภาระเบาและหนัก เมื่อมีอิหม่านเพิ่มก็จะทำให้สิ่งที่มีขอบแห่งอารมณ์กลายเป็นสิ่งที่ชอบ และจะทำให้สิ่งที่ภาระหนักกลายเป็นสิ่งที่เบาภาระเบาได้ เป็นการย้ำถึงเป้าประสงค์ของอัลลอฮ์ที่ต้องการให้ป่าวของพระองค์แสดงการรักดีด้วยการตะอวดและทำอิบาดะฮ์ และขับเค้นอวัยวะทุกส่วนของเขาด้วยสิ่งดังกล่าว

ลักษณะของอารมณ์

อัลลอฮ์สร้างให้มนุษย์ทุกคนประกอบด้วยอารมณ์สองส่วนด้วยกันคือ อารมณ์ใฝ่ต่ำและอารมณ์ที่ดีหรือสงบ ซึ่งอารมณ์ทั้งสองส่วนนี้ตรงกันข้ามกันเสมอ ทุกครั้งที่ส่วนหนึ่งรู้สึกเบา โโล่ง ก็จะทำให้อีกส่วนหนึ่งรู้สึกหนัก กระวนกระวาย และทุกครั้งที่ส่วนหนึ่งรู้สึกดีมีความสุข ก็จะทำให้อีกส่วนหนึ่งเจ็บ มีความทุกข์ เมื่อส่วนหนึ่งอยู่ฝ่ายเดียวกับมลาอิกะฮ์ อีกส่วนหนึ่งก็จะอยู่ฝ่ายเดียวกับชัยฏอน ซึ่งความถูกต้องทั้งหลายนั้นจะอยู่ฝ่ายเดียวกับมลาอิกะฮ์และอารมณ์ที่สงบ และความไม่ถูกต้องทั้งหลายนั้นจะอยู่ฝ่ายเดียวกับชัยฏอนและอารมณ์ใฝ่ต่ำ ซึ่งความขัดแย้งนี้ถูกบันทึกไว้แล้ว

หุก่มของการละหมาด

การละหมาดห้าเวลาของทุกวันคืนนั้นเป็นสิ่งทีวาญิบ(สิ่งจำเป็นต้องทำ)สำหรับมุสลิมที่บรรลุดุศาสนภาวะ ทุกคน ทั้งชายและหญิง เว้นแต่หญิงที่มีประจำเดือนและมีน้ำคาวปลาจนกว่าเธอทั้งสองจะสะอาดจากเลือดดังกล่าว อีกทั้งการละหมาดยังเป็นองค์ประกอบหลักของอิสลามที่สำคัญยิ่งรองจากคำปฏิญาณทั้งสองอีกด้วย

1. อัลลอฮ์ตะอาลาได้กล่าวว่า

﴿إِنَّ الصَّلَاةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَّوْقُوتًا ﴿١٠٣﴾﴾ [النساء / 103]

ความว่า “แท้จริงการละหมาดนั้น เป็นบัญญัติที่ถูกกำหนดเวลาไว้แก่บรรดาผู้ศรัทธา” (อันนิสาฮ์ 103)

2. อัลลอฮ์ตะอาลาได้กล่าวว่า

﴿حَفِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ وَالصَّلَاةِ الْوُسْطَى وَقُومُوا لِلَّهِ قَانِتِينَ ﴿٢٣٨﴾﴾

[البقرة / 238]

ความว่า “ท่านทั้งหลายจงรักษาไว้ซึ่งบรรดาการละหมาดและการละหมาดที่อยู่กึ่งกลาง(หมายถึงละหมาดอัศร) และจงยืนละหมาดเพื่ออัลลอฮ์โดยนอบน้อม” (อัลบะเกาะเราะฮ์ 238)

3. มีรายงานจากท่านอับดุลลอฮฺ อิบน์ อุมัรฺ (เราะฎิยัลลอฮุอันฮุม่า)ว่า ท่านเราะสูลุลลอฮฺ (ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม) กล่าวว่า

«بُنِيَ الْإِسْلَامُ عَلَى خَمْسٍ: شَهَادَةِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ، وَإِقَامَ الصَّلَاةِ، وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ، وَحَجِّ الْبَيْتِ، وَصَوْمِ رَمَضَانَ».

ความว่า “อิสลามนั้นประกอบด้วยองค์ประกอบหลักห้าองค์ประกอบคือการให้คำปฏิญาณว่าไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮฺ การให้คำปฏิญาณว่ามุฮัมมัดนั้นเป็นบ่าวและเราะสูลของพระองค์ การดำรงไว้ซึ่งการละหมาด การจ่ายซะกาต การทำหัจที่บัยตุลลอฮฺ และการถือศีลอดเดือนเราะมะฎอน” (มุตตะพะกุน อะลัยฮฺ โดยมีบันทึกในอัลบุคอรียฺ เลขที่ : 8 และมุสลิม เลขที่: 16 ซึ่งสำนวนนี้เป็นของมุสลิม)

4. มีรายงานจากท่านอิบน์ อับบาส (เราะฎิยัลลอฮุอันฮุม่า) ว่า ท่านนบี(ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม) ได้ส่งท่านมูอาซ(เราะฎิยัลลอฮุอันฮุ)ไปยังเมืองยะมัน ซึ่งก่อนไปท่าน (ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม)ได้กล่าวแก่ท่านมูอาซว่า

«ادْعُهُمْ إِلَى شَهَادَةِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَأَنَّي رَسُولُ اللَّهِ، فَإِنْ هُمْ أَطَاعُوا لِذَلِكَ فَأَعْلِمُهُمْ أَنَّ اللَّهَ افْتَرَضَ عَلَيْهِمْ خَمْسَ صَلَوَاتٍ فِي كُلِّ يَوْمٍ وَلَيْلَةٍ...»

ความว่า “ท่านจงเชิญชวนพวกเขาไปสู่การคำปฏิญาณว่าไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮฺ และแท้จริงฉันนี้เป็นเราะสูลของพระองค์ หากพวกเขายอมรับในคำเชิญชวนดังกล่าวแล้ว จงสอนพวกเขาว่าอัลลอฮฺได้บัญญัติไว้สำหรับพวกเขาให้ดำรงไว้ซึ่งบรรดาการละหมาด ในทุกๆ วันและคืน” (มุตตะพะกุน อะลัยฮฺ โดยมีบันทึกในอัลบุคอรียฺ เลขที่ : 1395 สำนวนนี้เป็นของอัลบุคอรียฺและมุสลิม เลขที่: 19)

สิ่งบ่งบอกว่าเข้าสู่สภาพบุญหลุข(บรรลุดศาสนภาวะ)

สำหรับมุสลิมที่ถือว่าเป็นผู้ที่ถูกใช้ให้ปฏิบัติตามบทบัญญัตินั้นคือ(ผู้ที่บรรลุดศาสนภาวะและมีสติสัมปชัญญะสมบูรณ์)และสิ่งที่บ่งบอกได้ว่าคนๆ หนึ่งบรรลุดศาสนภาวะนั้น ส่วนหนึ่งเป็นสิ่งที่บ่งบอกพร้อมทั้งเพศชายและหญิง เช่น มีอายุครบสิบห้าปีบริบูรณ์ มีฆนอวัยวะเพศออกขึ้นมา มีน้ำกำหนดเคลื่อนออกจากอวัยวะเพศ

ส่วนหนึ่งเป็นสิ่งที่บ่งบอกเฉพาะเพศชายเท่านั้น เช่น การมีเคราและหนวดงอกออกมา

และมีอีกส่วนหนึ่งเป็นสิ่งที่บ่งบอกเฉพาะเพศหญิงเท่านั้น เช่น การตั้งครรรภ์ การมีประจำเดือน

ดังนั้น ควรสอนสั่งให้เด็กปฏิบัติภาระมาตตั้งแต่ตอนอายุเจ็ดขวบ และควรตีเด็ก(เพียงแคเบาๆ เป็นการอบรมสั่งสอน)หากเด็กไม่ยอมปฏิบัติภาระมาตเมื่ออายุสิบขวบแล้ว

ความสำคัญของการละหมาต

มีรายงานจากท่านอบู สุร็อยเราะฮฺ(เราะฎิยัลลอฮุอันฮุ) ว่าท่านนบี (ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม)ได้กล่าวว่

«إِنَّ أَوَّلَ مَا يُحَاسَبُ بِهِ الْعَبْدُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ صَلَاتُهُ، فَإِنْ وُجِدَتْ تَامَّةً كَتَبَتْ تَامَّةً، وَإِنْ كَانَ انْتَقَصَ مِنْهَا شَيْءٌ، قَالَ: انظُرُوا هَلْ تَجِدُونَ لَهُ مِنْ تَطَوُّعٍ يُكْمَلُ لَهُ مَا صَيَّعَ مِنْ فَرِيضَةٍ مِنْ تَطَوُّعِهِ، ثُمَّ سَأِرُ الْأَعْمَالِ تَجْرِي عَلَى حَسَبِ ذَلِكَ»

ความว่า “แท้จริงสิ่งแรกที่มนุษย์จะถูกสอบถามในวันกิยามะฮฺจากการทำงานของพวกเขาก็คือ การละหมาต หากพบว่าการละหมาตของเขาสมบูรณ์ เขาก็จะถูกประทับตรารับรองว่าสมบูรณ์ แต่หากการละหมาตของเขาบกพร่องส่วนหนึ่งส่วนใด อัลลอฮฺจะตรัสแก้มลาอิกะฮฺ ทั้ง ๆ ที่พระองค์ทรงรอบรู้ดียิ่งว่า พวกเขาเจ้าจงดูซิว่า บ่าวของข้าคนนี้มีละหมาตสุนนะฮฺบ้างไหม? หากว่าเขามีละหมาตสุนนะฮฺ ก็จงทำให้การละหมาตฟรัฎฮฺของบ่าวผู้นี้สมบูรณ์ด้วยการละหมาตสุนนะฮฺของเขา แล้วกิจการงานอื่น ๆ ก็จะถูกสอบสวนในทำนองนี้” (เป็นหะดีษที่เศาะฮิหฺ บันทึกโดยอันนะสาอียฺ เลขที่:564 และบันทึกโดยอิบนุมาญะฮฺ เลขที่: 1425)

จำนวนเวลาละหมาตที่เป็นวาญิบ(บังคับ)

อัลลอฮฺได้บัญญัติการละหมาตแก่ท่านเราะฮฺสุลุลลอฮฺ(ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม)เมื่อคืนอัลอิสรอ์และอัลมิอฺรอจโดยไม่มีสื่อกลาง ก่อนที่จะอพยพไปนครมะดีนะฮฺประมาณหนึ่งปี ซึ่งครั้งแรกอัลลอฮฺได้บัญญัติให้มุสลิมทุกคนละหมาตถึงห้าสิบเวลาในหนึ่งวันและหนึ่งคืน ซึ่งเป็นการบ่งบอกถึงความสำคัญของการละหมาตและเป็นการยืนยันถึงการโปรดของอัลลอฮฺต่อการละหมาตเป็นอย่างยิ่ง แต่ต่อมาอัลลอฮฺได้ลดให้จนกระทั่งถึงห้าเวลาที่ต้องปฏิบัติ และยังคงผลบุญไว้ถึงห้าสิบผลบุญเนื่องด้วยความใจกว้างและความปรานีจากพระองค์

การละหมาตถูกบัญญัติให้มุสลิมและมุสลิมะฮฺทุกคนปฏิบัติทุกวันๆ ละ 5 เวลาคือ ละหมาตอัช-ซุฮฺรฺ (บ่าย) ละหมาตอัล-อัสฺรฺ (เย็น) ละหมาตอัล-มัฆริบฺ (หลังตะวันตก) ละหมาตอัล-อิชาอฺ (ดึก) ละหมาตอัศ-ศุบหฺ(รุ่งอรุณ)

และละหมาดญุมอะฮฺในวันศุกร์ สัปดาห์ละครั้ง

หุก่มสำหรับผู้ปฏิบัติเศกการเป็นวาญิบของการละหมาดหรือผู้ที่ละทิ้งการละหมาด

สำหรับผู้ปฏิบัติเศกการเป็นวาญิบของการละหมาดนั้นถือว่าเป็นการปฏิบัติ และหุก่มเดียวกันสำหรับผู้ละทิ้งการละหมาดโดยไม่แยะหรือเกียจคร้าน หากมีการละทิ้งไปเพราะความไม่รู้ถึงการเป็นวาญิบของการละหมาด จำต้องมีการสอนให้รู้และหากมีการละทิ้งไปทั้งๆ ที่รู้ จำต้องขอให้เตาบะฮฺ(สารภาพผิดและกลับตัว)ภายในสามวัน หากเขายอมเตาบะฮฺ มิเช่นนั้นแล้วต้องประหารเนื่องจากเป็นผู้ปฏิบัติ

1. อัลลอฮฺตะอาลาได้กล่าวว่า

﴿فَإِنْ تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ فَإِخْوَانُكُمْ فِي الدِّينِ﴾

[التوبة/11].

ความว่า “แล้วหากพวกเขาสำนึกผิดกลับตัว และดำรงไว้ซึ่งการละหมาด และชำระซะกาตแล้วไซ้ พวกเขาก็เป็นพี่น้องของพวกเขาในศาสนา และเราจะแจกแจงบรรดาโองการไว้แก่กลุ่มชนที่รู้” (อัลเตาบะฮฺ 11)

2. มีรายงานจากท่านญาบิร(เราะฎิยัลลอฮุอันฮุ) กล่าวว่าแนได้ยินท่านนบี (ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม) กล่าวว่า

«إِنَّ بَيْنَ الرَّجُلِ، وَبَيْنَ الشَّرْكِ وَالْكَفْرِ تَرَكَ الصَّلَاةَ»

ความว่า “แท้จริงสิ่งแยกแยะระหว่างชายคนหนึ่งกับการตั้งภาคีและการปฏิเสธต่ออัลลอฮฺนั้นคือการขาดละหมาด” (บันทึกโดยมุสลิม หมายเลข 82)

3. และมีรายงานจากท่านอิบนุอับบาส(เราะฎิยัลลอฮุอันฮุมา)กล่าวว่าท่านนบี(ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม)ได้กล่าวว่า

«مَنْ بَدَّلَ دِينَهُ فَاقْتُلُوهُ»

ความว่า “ผู้ใดเปลี่ยนจากศาสนาของเขา พวกท่านจงดำเนินการประหารเขา” (บันทึกโดยอัลบุคอรี หมายเลข 3017)

ผลที่เกิดขึ้นกับคนที่ปฏิบัติเศกการละหมาดหรือผู้ที่ละทิ้งการละหมาด

1. ตอนที่เขายังมีชีวิตอยู่ คนผู้นี้ไม่อนุญาตสมรสกับหญิงมุสลิม ไม่มีสิทธิดูแลปกครองหญิงมุสลิม และไม่มีสิทธิในการเลี้ยงดูบุตร ไม่มีสิทธิรับมรดก ไม่เป็นที่อนุมัติสำหรับสัตว์เชือดของเขา และไม่อนุญาตให้เขาเข้ามัสกัฮฺและเขตหวงห้ามของมัสกัฮฺ เพราะเขาเป็นผู้ปฏิบัติ

2. เมื่อเขาตายไป ไม่จำเป็นต้องอาบน้ำศพให้เขา ไม่จำเป็นต้องห่อศพให้เขา ไม่จำเป็นต้องละหมาดศพให้เขา และไม่จำเป็นต้องฝังศพของเขาในกุโบร(สถานที่ฝังศพ)ของชาวมุสลิม เพราะว่าตัวเขาไม่จัดอยู่ในกลุ่มชาวมุสลิม และไม่จำเป็นต้องดุอาอ์ให้เขาได้รับความโปรดปรานจากอัลลอฮ์ ไม่มีการสืบทอดมรดกจากเขา และเขาจะอยู่ในนรกอย่างถาวร เพราะเขาคือผู้ปฏิเสธ

สำหรับผู้ที่ละทิ้งการละหมาดอย่างสิ้นเชิง โดยไม่เคยละหมาดเลยในชีวิต จัดว่าเป็นผู้ปฏิเสธ ผู้ละทิ้งจากศาสนาอิสลาม(มูรตัด) ส่วนผู้ที่ละหมาดบางเวลาและละทิ้งการละหมาดบางเวลา จะไม่จัดว่าเป็นผู้ปฏิเสธ แต่เป็นผู้มีความผิด(ฟาสิก) มีบาปอันใหญ่หลวง ถือว่าทำร้ายตัวเองอย่างฉกรรจ์ เป็นผู้ทรยศต่ออัลลอฮ์และเราะฮ์สุลุลลอฮ์

ความประเสริฐของการรอคอยที่จะละหมาด

มีรายงานจากท่านนบิ สุร็อยเราะฮ์(เราะฮ์ฎียัลลอฮุอันฮุ) ว่าท่านเราะฮ์สุลุลลอฮ์ (คือลัลลลอฮุอะละยฮิวะสัลลัม) เคยกล่าวว่า

«لَا يَزَالُ الْعَبْدُ فِي صَلَاةٍ مَا كَانَ فِي مُصَلَّاهُ يَنْتَظِرُ الصَّلَاةَ، وَتَقُولُ الْمَلَائِكَةُ: اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَهُ، اللَّهُمَّ ارْحَمْهُ، حَتَّى يَنْصَرِفَ أَوْ يُحْدِثَ»

ความว่า “ถือว่ามีคนหนึ่งยังคงละหมาดอยู่ ตราบใดที่เขายังอยู่ในที่ละหมาดของเขาเพื่อคอยที่จะละหมาดเวลาต่อไป และมลาอิกะฮ์จะกล่าวว่า ให้อัลลอฮ์ ได้โปรดให้อภัยแก่เขา ให้อัลลอฮ์ ได้โปรดให้ความปรานีต่อเขา จนกว่าเขาจะลุกขึ้นไปหรือจนกว่าเขาจะมีหะดัษ” (มุตตะพะกะน อะละยฮุ โดยมีบันทึกในอัลบุคอรีฮ์ เลขที่ : 176 และมุสลิม เลขที่: 649 ในบทว่ามัสนูอิตต่างๆ ซึ่งสำนวนนี้เป็นของมุสลิม)

ความประเสริฐของการเดินมุ่งสู่การละหมาดที่มีวุฎอ์

1. มีรายงานจากท่านนบิ สุร็อยเราะฮ์ (เราะฮ์ฎียัลลอฮุอันฮุ) กล่าวว่าท่านเราะฮ์สุลุลลอฮ์ (คือลัลลลอฮุอะละยฮิวะสัลลัม) เคยกล่าวว่า

«مَنْ تَطَهَّرَ فِي بَيْتِهِ، ثُمَّ مَشَى إِلَى بَيْتٍ مِنْ بُيُوتِ اللَّهِ، لِيَقْضِيَ فَرِيضَةً مِنْ فَرَائِضِ اللَّهِ، كَانَتْ خَطْوَتَاهُ إِحْدَاهُمَا تَحُطُّ خَطِيئَةً، وَالْأُخْرَى تَرْفَعُ دَرَجَةً.»

ความว่า “ผู้ใดที่ทำวุฎอ์ที่บ้านของเขาหลังจากนั้น เดินออกจากบ้านเพื่อไปมัสนูอิต เพื่อไปละหมาดห้าเวลาที่อัลลอฮ์ได้บัญญัติไว้ ในทุกๆอย่างก้าวของ

สองเท่าเท่านั้น ก้าวหนึ่งเขาจะได้รับการลดความผิดหนึ่งความผิด และอีกก้าวหนึ่งเขาจะได้รับการเพิ่มขึ้นในสวรรค์” (บันทึกโดยมุสลิม : 666)

- มีรายงานจากท่านอบู อูมามะฮฺ (เราะฎิยัลลอฮุอันฮุ) กล่าวว่าท่านเราะซูลุลลอฮฺ (ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม) เคยกล่าวว่า

«مَنْ خَرَجَ مِنْ بَيْتِهِ مُتَطَهَّرًا إِلَى صَلَاةٍ مَكْتُوبَةٍ فَأَجْرُهُ كَأَجْرِ الْحَاجِّ الْمُحْرِمِ، وَمَنْ خَرَجَ إِلَى تَسْبِيحِ الضُّحَى لَا يَنْصِبُهُ إِلَّا إِيَّاهُ فَأَجْرُهُ كَأَجْرِ الْمُعْتَمِرِ، وَصَلَاةٌ عَلَى أَثَرِ صَلَاةٍ لَا لَغْوَ بَيْنَهُمَا كِتَابٌ فِي عَلَيْنَ»

ความว่า “ผู้ใดที่ออกจากบ้านของเขาในสภาพที่มีวุฎูอ์เพื่อไปละหมาดห้าเวลา เขาจะได้ผลบุญเสมือนผลบุญของผู้ที่ทำหัจญ์ซึ่งอยู่ในชุดอิหฺรอม และผู้ใดที่ออกจากบ้านของเขาเพื่อละหมาดฎุหาโดยมุ่งมั่นจะทำจริงๆ เขาจะได้ผลบุญเสมือนผลบุญของผู้ที่ทำอุมเราะฮฺ และสำหรับการคอยละหมาดหลังจากการละหมาดที่ไม่มีสิ่งแปลกประหลาดในระหว่างนั้น จะถูกจารึกไว้ในสวรรค์” (เป็นหะดีษหะสันที่บันทึกโดยอบู ดาวูด หมายเลข 558)

สิ่งที่ทำให้เกิดการศุข(นอบน้อมสงบเสงี่ยม)ในละหมาด

การศุขในละหมาดจะเกิดขึ้นได้ด้วยประการต่างๆ เหล่านี้ เช่น

1. ความเอาใส่ใจอยู่ตลอดเวลาการละหมาด
2. ความเข้าใจความหมายและรู้สึกได้กับสิ่งที่ได้อ่าน ได้ฟัง
3. ความรู้สึก สำนึกถึงความยิ่งใหญ่ต่ออัลลอฮฺ ซึ่งมักเกิดขึ้นหลังจากมีสองสิ่งก่อน นั่นคือ ความรู้ ความเข้าใจถึงความสูงส่งและความยิ่งใหญ่ของอัลลอฮฺ ความรู้ ความเข้าใจถึงความอ่อนแอของตัวเอง จึงจะเกิดการยอมรับ และศุขต่ออัลลอฮฺ
4. ความรู้สึกเกรงถึงความยิ่งใหญ่ต่ออัลลอฮฺ ซึ่งจะมีระดับสูงกว่าการสำนึกถึงความยิ่งใหญ่ ซึ่งมักเกิดขึ้นจากความรู้ ความเข้าใจในอำนาจและความยิ่งใหญ่ของอัลลอฮฺ และเกิดจากความรู้สึกไม่ค่อยจริงจังและไม่เน้นหนักเท่าที่ควรจากบ่าวในการทำหน้าที่ต่ออัลลอฮฺ
5. ความหวัง คือความหวังที่อยากจะให้การละหมาดที่กำลังละหมาดอยู่ได้รับผลบุญจากอัลลอฮฺ
6. ความละอาย ซึ่งมักเกิดขึ้นจากความรู้ ความเข้าใจในความโปรดปรานของอัลลอฮฺ และเกิดจากความรู้สึกไม่ค่อยจริงจังและไม่เน้นหนักเท่าที่ควรจากบ่าวในการทำหน้าที่ต่ออัลลอฮฺ

ลักษณะการร้องไห้ที่สอดคล้องกับบทบัญญัติ

การร้องไห้ของท่านนบี (คือลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม) ไม่มีเสียงโหยหวน ไม่เสียงดัง แต่เป็นเพียงแค่น้ำตาไหลรินและมีเสียงสะอื้นจากทรวงอกคล้ายเสียงเด็ดยกจากหม้อต้มน้ำ

การร้องไห้ของท่านนบีบางครั้งเกิดจากความรู้สึกเกรงกลัวต่ออัลลอฮุ บางครั้งเกิดจากความตระหนกในชะตากรรมและความสงสารต่อประชาชาติของท่าน บางครั้งเกิดจากความสงสารต่อศพ และบางครั้งเกิดจากการได้ฟังเสียงอ่านอัลกุรอาน เมื่อได้ฟังอายะฮ์ที่เกี่ยวกับสัญญาดีและสัญญาร้ายต่างๆ

การระวังรักษาความประเสริฐที่เกี่ยวข้องกันในตัวอิบาตะฮ์เดียวกัน ตัวอย่างเช่น การคุชอุ ในละหมาดสำคัญว่าการระวังรักษาความประเสริฐที่เกี่ยวข้องสถานที่ละหมาด ฉะนั้นจึงไม่ควรละหมาดในสถานที่ที่ทำให้การการคุชอุหายไปเช่น สถานที่แออัด ภูเขา เป็นต้น

ช่วงเวลาที่มีการเสนอผลการทำดีต่ออัลลอฮุ

1. รายงานจากท่านอบู สุร็อยเราะฮ์ (เราะฎิยัลลอฮุอันฮุ) ว่าท่านเราะฮ์ลุลลอฮุ (คือลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม) ได้กล่าวว่า

«تُفْتَحُ أَبْوَابُ الْجَنَّةِ يَوْمَ الْاِثْنَيْنِ وَيَوْمَ الْخَمِيسِ، فَيُغْفَرُ لِكُلِّ عَبْدٍ مُسْلِمٍ لَا يُشْرِكُ بِاللَّهِ شَيْئًا إِلَّا رَجُلًا كَانَتْ بَيْنَهُ وَبَيْنَ أَخِيهِ شَحَاءَةٌ، فَيُقَالُ: أَنْظِرُوا هَذَيْنِ حَتَّى يَصْطَلِحَا أَنْظِرُوا هَذَيْنِ حَتَّى يَصْطَلِحَا»

ความว่า “บรรดาประตูสวรรค์จะถูกเปิดในวันจันทร์และวันพฤหัสบดี ดังนั้นจึงมีการให้อภัยต่อบ่าวมุสลิมทุกคนที่ไม่ได้ตั้งภาคีต่ออัลลอฮุกับสิ่งอื่นใด นอกจากชายคนหนึ่งซึ่งมีข้อพิพาทบางอย่างระหว่างเขาและพี่น้องของเขา ก็จะถูกกล่าวหาว่า ให้ดูทั้งสองก่อน จนกว่าจะปรองดองกัน” (บันทึกโดยมุสลิม : 2565)

2. รายงานจากท่านอบู สุร็อยเราะฮ์ (เราะฎิยัลลอฮุอันฮุ) ว่าท่านเราะฮ์ลุลลอฮุ (คือลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม) ได้กล่าวว่า

«يَتَعَاقَبُونَ فِيكُمْ مَلَائِكَةٌ بِاللَّيْلِ وَمَلَائِكَةٌ بِالنَّهَارِ وَيَجْتَمِعُونَ فِي صَلَاةِ الْعَصْرِ وَصَلَاةِ الْفَجْرِ ثُمَّ يَعْرُجُ الَّذِينَ بَاتُوا فِيكُمْ فَيَسْأَلُهُمْ وَهُوَ أَعْلَمُ بِهِمْ، كَيْفَ تَرَكْتُمْ عِبَادِي؟ فَيَقُولُونَ: تَرَكْنَاهُمْ وَهُمْ يُصَلُّونَ وَأَتَيْنَاهُمْ وَهُمْ يُصَلُّونَ»

ความว่า “ในหมู่พวกท่านนั้น จะมีบรรดามลาอิกะฮ์ผลัดกันมาดูแลทั้งในเวลา กลางคืนและในเวลากลางวัน โดยจะรวมตัวกันในเวลาละหมาดอัศรและ ละหมาดฟัจรุร ซึ่งมลาอิกะฮ์ผู้ที่อยู่ในเวลากลางคืนกับพวกท่านก็จะขึ้นไป

หาอัลลอฮฺ แล้วพระองค์ก็จะทรงถามพวกเขาทั้งๆ ที่พระองค์ทรงรู้ดีในสิ่งที่พวกเขาทำไป ว่า พวกท่านทิ้งบ่าวของฉันมาโดยที่พวกเขาอยู่ในสภาพใด ? พวกเขาจะตอบว่า พวกเราจากมาโดยที่พวกเขากำลังละหมาดและตอนที่พวกเราไปหาพวกเขาพวกเขาก็กำลังละหมาดอยู่เช่นกัน” (มุตตะพะกุน อะลัยฮฺ โดยมีบันทึกในอัลบุคอรียฺ เลขที่ : 555 และมุสลิม เลขที่: 632 ส่วนนวนนี้เป็นของมุสลิม)